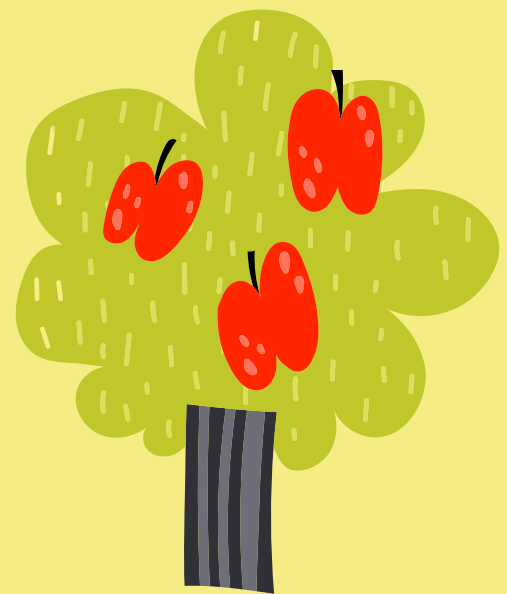

Kwink voor thuis

Onderbouw

Positief
communiceren

KWINK

VOOR SOCIAAL-EMOTIONEEL LEREN

Colofon

Teksten – Gerard van Midden (projectadviseur Kwink) en Wouter Siebers (projectleider Kwink)
I.v.m. het coronavirus bieden de makers van Kwink tijdelijk lesmateriaal aan voor thuis.

Inleiding

Op de school van uw kind gebruiken ze de methode Kwink voor sociaal-emotioneel leren. Die brengt uw kind belangrijke vaardigheden bij. Eén van die vaardigheden is: relaties hanteren. Wilt u hier meer over weten, kijk dan op:
<https://www.kwinkopschool.nl/kwink-actueel/oudermagazine>.

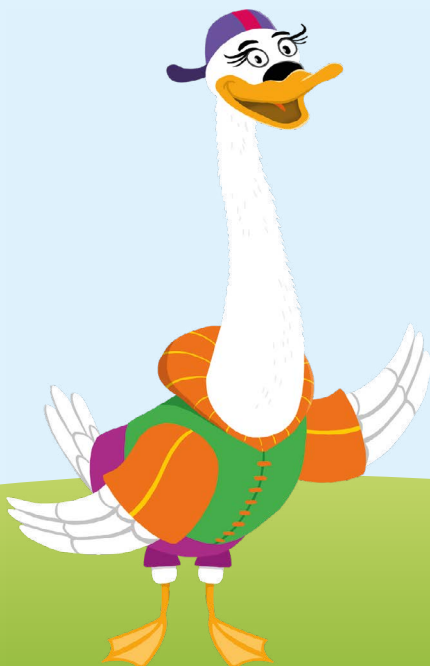
In deze speciale Kwink-thuisles (nummer 2) gaat het over positief communiceren. Dat gaat niet altijd vanzelf goed. Zeker niet nu ouders en kinderen al een paar weken op elkaars lip zitten. Hoe houd je de sfeer dan goed? Hoe zorg je ervoor dat je op een gezellige manier met elkaar blijft praten? In deze les krijgt uw kind een aantal suggesties om te bekijken en te doen. Als voorbeelden van positief en negatief communiceren maken we gebruik van twee vogels. Deze vogels – Condor en Kalkoen – kent uw kind al vanuit school.

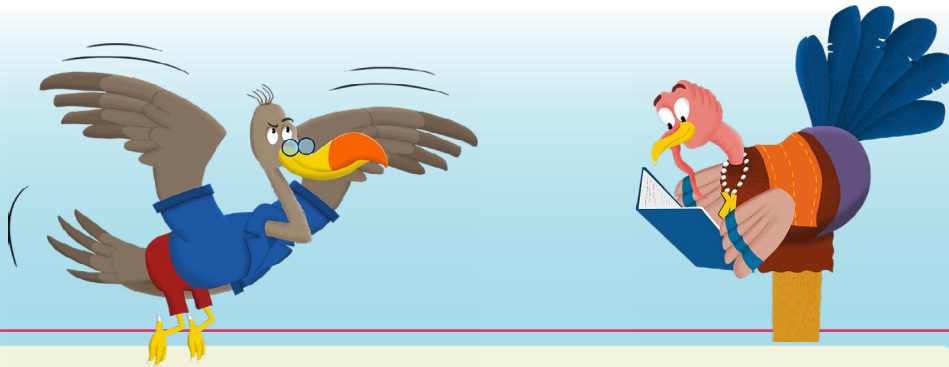
- a) **Condor.** Hij denkt eerst na voordat hij wat zegt en blijft vriendelijk. Zo voorkomt hij onnodige conflicten en draagt hij bij aan een gezellige sfeer.
- b) **Kalkoen.** Hij begint al te praten voordat hij heeft nagedacht en is niet geïnteresseerd in de gevoelens van een ander (zie de vorige Thuisles).

Hoe kan uw kind omgaan met de lessuggesties?

De Kwink-thuislessen kan uw kind elke dag doen. Daarom zijn de activiteiten ingedeeld op de vijf schooldagen: dag 1 tot en met dag 5. Inclusief een creatieve activiteit voor het weekend. Elke dag biedt één of twee activiteiten aan. De volgorde waarin uw kind de activiteiten doet is minder belangrijk. Is er minder tijd? Dan kan uw kind ook één activiteit per dag doen. Meer tijd? Dan kan uw kind alvast met de activiteit van de volgende dag beginnen.

Tip: begin wel met het kijken naar de animatie bij dag 1.

Dag 1

a Animatie: Condor en Kalkoen

De animatie - te zien op de pagina waar deze pdf is gedownload - gaat over Egel. Hij kijkt, samen met andere Kwink-dieren, naar een poppenkastvoorstelling. Die gaat over Kalkoen en Condor. Beiden lezen een boek, maar worden afgeleid door lawaai dat de buurman maakt. Kalkoen wordt meteen kwaad en lost het probleem niet op. Condor belt bij de buurman aan en gaat het gesprek met hem vriendelijk aan. Na de poppenkastvoorstelling zien we wat Egel van deze voorstelling geleerd heeft.

Bekijk de animatie. Laat uw kind er eerst spontaan op reageren.

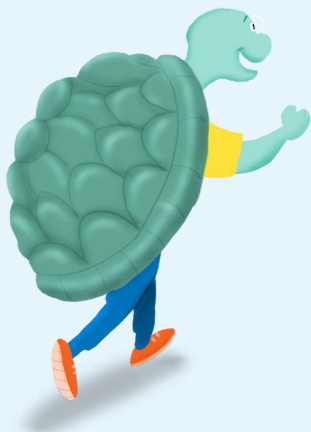
Welke vragen heeft het?

Gebruik eventueel onderstaande vragen voor een gesprek.

- Wat ziet Egel?
- Waar gaat de poppenkastvoorstelling over?
- Wat doet Kalkoen?
- Wat doet Condor?
- Later gaat Egel met Schildpad knutselen. Egel zucht. Waarom?
- Hoe doet Egel tegen Schildpad?
- Hoe gaat het verder?
- De laatste vraag in de de animatie is: 'Hoe kan Egel net zo proberen te doen als Condor?' Welke tips heeft uw kind voor Egel?

Extra: Op bijlage 1 staan vingerpoppetjes van Condor en Kalkoen. Laat uw kind daar spontaan mee spelen. Ze kunnen er misschien met uw hulp ook de animatie wel mee navertellen. Zelf poppenkast laten spelen is natuurlijk nóg leuker!

b Luisteren en bewegen, lied: Condor en Kalkoen

Luister met elkaar naar het lied 'Condor en Kalkoen' (Zie de download op <https://www.kwinkopschool.nl/kwink-actueel/kwink-voor-thuis/>). Laat uw kind bewegingen bij beide vogels bedenken en uitvoeren tijdens het luisteren (en eventueel meezingen) van het lied.

Tip: Zing het lied (of luister ernaar) als er in de gezinssituatie iemand doet als Condor of Kalkoen. Doe dit op een luchtige manier. Kan uw kind zelf ook een situatie in het gezin herkennen en het lied dan laten horen of zingen?

refrein:

Getetter, gemekker,
gekwitter, geklepper,
geschater, gekakel,
gesnater, geratel.

(a)

Kalkoen maakt veel geluid,
hij spuugt zijn woorden uit.
Hij roept al wat hij vindt
als een gesprek begint.

refrein

Maar Condor...

(b)

Condor zweeft, Condor wacht,
Condor heeft nagedacht.
Condor zegt wat hij ziet.
Condor vecht liever niet.

(a)

Als jij met iemand praat,
bedenk dan hoe het gaat.
Want hoe wil jij het doen?
Als Condor of Kalkoen?

Tip: introduceer de Kwink-slagposter 'Positief communiceren' (zie bijlage 2). Die kennen de kinderen waarschijnlijk al van school. Praat met elkaar over wat op de poster staat. Hang de poster op een centrale plek in huis.

Dag 2

a Praten als Condor

Dit is een ideaal spelletje voor aan tafel of voor een ander moment dat u met het hele gezin bij elkaar bent. Condor praat altijd positief. U begint en verzint een positief woord. Bijvoorbeeld: aardig. Daarna verzint uw kind zo'n woord (bijvoorbeeld: leuk), maar het herhaalt daarbij eerst uw woord. Het zegt dan dus: aardig, leuk... Daarna de volgende in de het gezin. Speelt u het spel met z'n tweeën, dan verzint u dus om en om een nieuw positief Condor-woord.

Leid het woordspelletje eventueel telkens in met de zin: 'Ik praat als Condor en zeg... aardig, leuk... enz.'

b Doen als Condor

Soms gaat het even niet zo goed in huis. Of is iets niet zo fijn voor uw kind of iemand anders in het gezin. Gebruik die situatie dan om met elkaar 'te doen als Condor'. Breng eventueel nog even de Kwink-slagposter van bijlage 2 in herinnering.

Voorbeeld van een praktijksituatie:

Het is niet fijn als jij met de bal aan het spelen bent en een ander pakt die af. Doe samen net als Condor. Denk eerst na (maak een nadenkgebaar). Wil je er iets van zeggen? Bedenk dan hoe het vriendelijk kan. Bijvoorbeeld: 'Ik vind het niet prettig dat je de bal zomaar pakt. Wil je het de volgende keer eerst vragen?'

**IK PRAAT ALS
CONDOR EN
ZEG...**

Dag 3

a De Condor- of Kalkoen-manier?

Geef uw kind een vingerpopje van Condor en Kalkoen (bijlage 1). U kunt het popje eerst laten inkleuren en uitknippen. Uw kind zet de popjes op zijn wijsvingers. Lees een voor een de volgende zinnen voor.

- Wat doe jij stom, ik wil nooit meer met je spelen!
- Ik vind het niet fijn dat je me duwt. Wil je stoppen?
- Jij ook altijd met de stomme praatjes. Kun jij nooit eens een keer normaal doen?
- Dit grapje vind ik niet zo grappig.
- Dat is dom van jou, jij kan ook helemaal niks!
- Lukt het? Of kan ik je ergens mee helpen?
- Neehee, voor de honderdduizendste keer, ik wil nooit met jou spelen!
- Ik zie dat mijn jas op de grond ligt. Wil je die oprapen?

Na elke zin bepaalt uw kind van wie de zin is: van Condor of Kalkoen. Uw kind houdt de juiste vingerpop omhoog en vertelt waarom het die keuze gemaakt heeft.

b Vlag uit

Nodig voor deze creatieve activiteit:

- kleurige stofjes geknipt in de vorm van vlaggetjes;
- lange lijn touw of band; niet- of naaimachine; (textiel-)stiften.

Uw kind bedenkt een lief, positief woord. Schrijf dat woord (of laat het uw kind zelf schrijven) met stift op een stoffen vlaggetje. Niet of naai het vlaggetje aan de lijn. Maak zoveel mogelijk positieve-woorden-vlaggetjes. Doet het hele gezin mee? Dan wordt de slinger extra lang!

Dag 4

a Opzegversje: Mond op slot

Soms zie of hoor je iets en voordat je het weet floepen er onaardige woorden uit je mond. Daar gaat dit opzegversje over. In de cursieve refreinen staat een tip voor een oplossing: even je mond op slot doen. Lees het opzegversje voor. Laat het cursieve deel uit het hoofd leren. Gebruik dit bij situaties die zich in het eigen gezin voordoen.

Tip: Laat uw kind een couplet uitkiezen en daar een leuke tekening of een schilderij bij maken. Plak de tekst van het couplet erbij.

1. Mama heeft heel gekke haren
als ze 's morgens wakker wordt.
Rare plukken in de war
als spaghetti op je bord.

*Wil je iets onaardigs zeggen?
Pak een sleutel, klik, klak, klot
en doe snel je mond op slot.*

2. Opa bakt soms pannenkoeken,
maar echt lekker zijn ze niet.
Vette kledders, beetje zout,
maar mijn opa proeft dat niet.

*Wil je iets onaardigs zeggen?
Pak een sleutel, klik, klak, klot
en doe snel je mond op slot.*

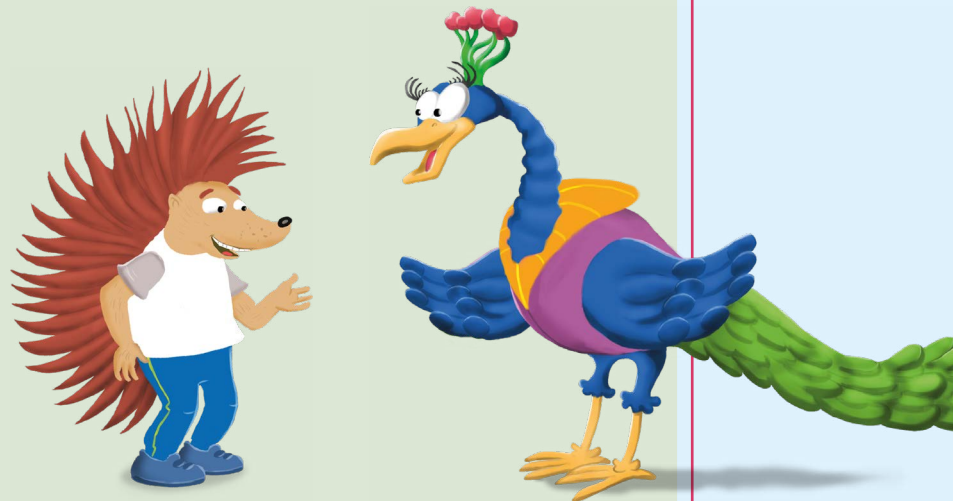
3. Papa is me aan het helpen
met een moeilijk schilderij.
Oei, per ongeluk een vlek.
Nu voel ik me niet meer blij.

*Wil je iets onaardigs zeggen?
Pak een sleutel, klik, klak, klot
en doe snel je mond op slot.*

b Kleurplaat 'Ruzie'

Print de kleurplaat 'Ruzie' (bijlage 3). Welke emotie ziet uw kind? Waar gaat de ruzie over? Bekijk eventueel nog een keer de animatie (activiteit 1).

Laat op de achterkant van deze kleurplaat een tekening maken waarop je kan zien dat de ruzie is opgelost, zodat de kinderen het positieve effect uiteindelijk onthouden.

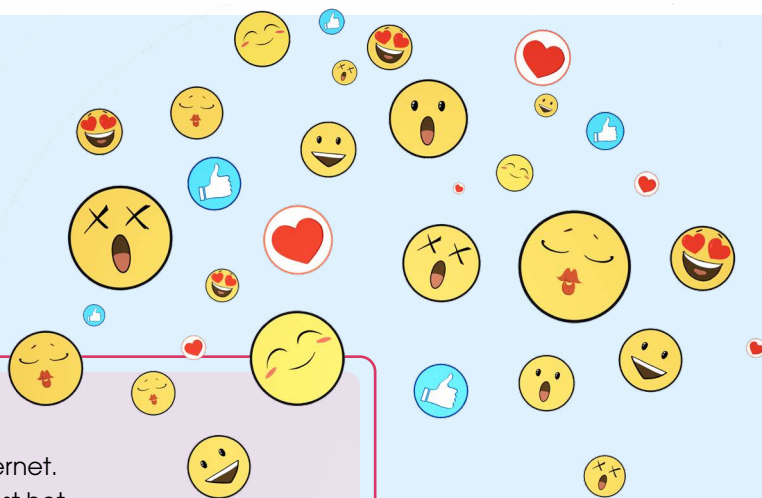

Dag 5

Smileys

Bekijk met uw kind voorbeelden van smileys op internet. Van welke wordt uw kind het vrolijkst? Misschien kiest het er wel meerdere uit.

Laat nu van wc-rolletjes smiley-poppetjes maken. De bovenkant van het staande wc-rolletje is het gezicht. Aan de open bovenkant kunnen allerlei vrolijke haarkleuren komen. Misschien kan uw kind voor elk gezinslid een smiley-poppetje maken. Ook leuk als positieve eierdop voor bij het paasontbijt.

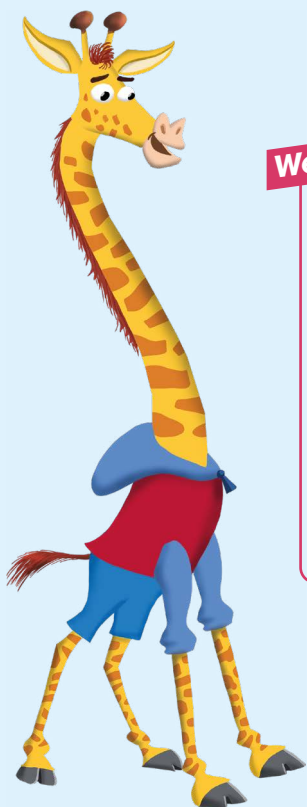

Weekend

Handige hartjes

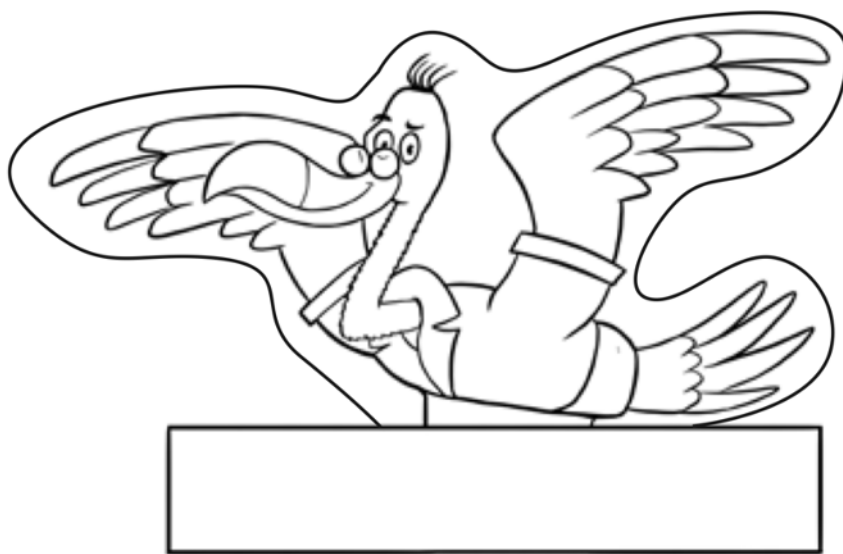
- Stempel met verf allebei de handen van uw kind. Doe dit met de vingers bij elkaar.
- Plaats de handen bij de duimen tegen elkaar aan. Zo ontstaat een hartvorm.
- Trek de handen eventueel om om nog beter te laten zien dat het een hart is.
- Schrijf erbij ... (naam van het kind) geeft ... (naam van ontvanger van het compliment) een hartje.

Welke woorden schrijft u of uw kind in het hart? Uw kind geeft het hart natuurlijk aan degene die een compliment verdient.

Bijlage 1

Vingerpoppetjes condor en kalkoen

Bijlage 2

Kwink-slagposter: Positief communiceren

Kwinkslag

Positief communiceren als Condor

Doe je als Condor, dan...

- neem je afstand en denk je na voordat je spreekt
- benoem je wat er gebeurt
- blijf je vriendelijk
- houd je rekening met de gevoelens van de ander

Doe je als Kalkoen, dan...

- begin je te praten voordat je hebt nagedacht
- zeg je wat jij vindt
- interesseren de gevoelens van de ander jou niet
- gebruik je woorden als nooit, altijd, telkens en vaak

Deze Kwink-slag hoort bij de methode Kwink voor sociaal-emotioneel leren, een uitgave van kwintessens

© 2019

Bijlage 3

Kleurplaat 'Ruzie'

